

MQ-143

March-2019

B.Ed., Sem.-IV

**B-110 : Organization of Commerce & Management
(New Course)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નનો આશરે 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો :

14

- (1) અનુબંધની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી અનુબંધના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (2) શૈક્ષણિક સાધનોનું મહત્ત્વ સમજાવો. વાણિજ્ય વિષયમાં કમ્પ્યુટરનો અસરકારક ઉપયોગ કેવી રીતે કરી શકાય તે સમજાવો.

અથવા

- (1) અનુબંધનું મહત્ત્વ જણાવી સારા અનુબંધના લક્ષણો જણાવો.
- (2) શૈક્ષણિક સાધનોનો અર્થ જણાવી, શૈક્ષણિક સાધનોનું વાણિજ્યમાં મહત્ત્વ જણાવો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

4

- (1) વાણિજ્યનો ગણિત વિષય સાથેના અનુબંધનું ઉદાહરણ આપો.
- (2) વાણિજ્ય શિક્ષણમાં ચાટર્સનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (3) અનુબંધ એટલે શું ?
- (4) વાણિજ્ય શિક્ષણમાં ટેપરેકોર્ડર કઈ રીતે ઉપયોગી બની શકે ?
- (5) ઈન્ટરનેટનો શૈક્ષણિક ઉપયોગ જણાવો.
- (6) વાણિજ્ય વિષયમાં ઉપયોગી દ્રશ્ય-શ્રાવ્ય સાધનો જણાવો.

2. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નનો આશરે 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો :

14

- (1) ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળામાં વાણિજ્યના શિક્ષક પાસે રાખવામાં આવતાં અપેક્ષિત કૌશલ્યોની સમજૂતી આપો. વાણિજ્યના શિક્ષકની વ્યાવસાયિક સજ્જતા વિશે જણાવો.
- (2) વાણિજ્ય વિષયનાં મંડળનું મહત્ત્વ જણાવો.

અથવા

- (1) વાણિજ્ય વિષયના વર્ગમંડના હેતુઓ જણાવી વાણિજ્ય વિષયના વર્ગમંડની જરૂરિયાત જણાવો.
- (2) ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળામાં વાણિજ્યના શિક્ષક પાસે રાખવામાં આવતાં અપેક્ષિત ગુણોની સમજૂતી આપો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

3

- (1) વાણિજ્ય ખંડની કોઈ બે પ્રવૃત્તિ જણાવો.
- (2) વાણિજ્ય વિષયના શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત જણાવો.
- (3) વાણિજ્ય વિષયમાં સહભ્યાસિક પ્રવૃત્તિનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (4) વાણિજ્ય મંડળથી વિદ્યાર્થીઓમાં કયા ગુણો વિકસે છે ?
- (5) શાળા સામયિકનું મહત્ત્વ જણાવો.

3. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો આશરે 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો :

14

- (1) પાઠ્યપુસ્તકના હેતુઓ જણાવી, શિક્ષણ અને વિદ્યાર્થીઓ માટે પાઠ્યપુસ્તકની જરૂરિયાત જણાવો.
- (2) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકનાં લક્ષણો વિશે વિગતવાર સમજૂતી રજૂ કરો.

અથવા

- (1) વાણિજ્યના પાઠ્યપુસ્તકના મૂલ્યાંકન માટેના માપદંડની સમજૂતી રજૂ કરો.
- (2) ધોરણ-12નાં વાણિજ્ય વિષયના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની સમીક્ષા કરો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

4

- (1) પાઠ્યપુસ્તકનું કદ કેવું હોવું જોઈએ ?
- (2) વાણિજ્ય વિષયમાં ઉપયોગી કોઈ બે સંદર્ભ પુસ્તક જણાવો.
- (3) શિક્ષક માટે પાઠ્યપુસ્તકના બે ઉપયોગ જણાવો.
- (4) વાણિજ્ય વિષયને લગતાં કોઈ બે સામયિકો જણાવો.
- (5) વાણિજ્ય વિષયના વિદ્યાર્થી માટે જર્નલ્સની ઉપયોગિતા જણાવો.
- (6) સામયિકોના ફાયદા જણાવો.

4. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આશરે 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો :

14

- (1) બજાર પ્રક્રિયાનો અર્થ જણાવી, તેના કાર્યો સમજાવો.
- (2) જથ્થાબંધ વેપારનો અર્થ આપી, જથ્થાબંધ વેપારીની ઉત્પાદકને મળતી સેવાઓ જણાવો.

અથવા

- (1) આયાતવિધિ વિશે સમજૂતી આપો.
- (2) મૂડી માળખાને અસર કરતાં પરિબલો વિશે સમજાવો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

3

- (1) WHO નું પૂરું નામ જણાવો.
- (2) છૂટક વેપારના મુખ્ય પ્રકાર જણાવો.
- (3) બ્રાન્ડિંગ એટલે શું ?
- (4) માર્કેટિંગ મિશ્રના 4 P જણાવો.
- (5) ચોખ્ખી કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ?

MQ-143

March-2019

B.Ed., Sem.-IV

**B-110 : Organization of Commerce & Management
(New Course)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Write answer in about 500 words for the following questions : 14
- (1) Clarify the concept of correlation. Explain the types of correlation with an example.
 - (2) State the importance of teaching aids. Explain how the computer can be used effectively in O.C.M. subject ?
- OR**
- (1) State the importance of correlation. Write the characteristics of a good correlation.
 - (2) Give meaning of teaching aids and state the importance of teaching aids in O.C.M. subject.
- (B) Answer any four questions in brief : 4
- (1) Give an example of the correlation of commerce (O.C.M.) with mathematics.
 - (2) State the importance of charts in O.C.M. subject.
 - (3) What is correlation ?
 - (4) How tape recorder is useful in O.C.M. subject teaching ?
 - (5) State the educational usefulness of internet.
 - (6) State the audio-video aids used in O.C.M. subject.
2. (A) Write answer in about 500 words for the following questions : 14
- (1) Explain the skills which are expected from the O.C.M. teacher in higher secondary school. State the Professional Competency of O.C.M. teacher.
 - (2) State the importance of O.C.M. club.
- OR**
- (1) State the objectives of O.C.M. room. State the needs of O.C.M. room.
 - (2) Explain the expected qualities which are expected from the O.C.M. teacher in higher secondary school.
- (B) Answer any three questions in brief : 3
- (1) State any two activities of O.C.M. room.
 - (2) State the educational qualification of O.C.M. teacher.
 - (3) State the importance of co-curriculum activities in O.C.M. subject.
 - (4) Which qualities are developed in students by O.C.M club ?
 - (5) State the importance of school magazine.

3. (A) Write answer in about 500 words for the following questions : 14
- (1) State the objectives of textbook. State the need of textbook for teachers and students.
 - (2) Explain in detail the characteristics of an ideal text book.

OR

- (1) State the criteria of evaluation for O.C.M. text book.
 - (2) Review the present text book of std.12 O.C.M.
- (B) Answer any four questions in brief : 4
- (1) How should be the size of textbook ?
 - (2) State any two reference books useful in O.C.M.
 - (3) State any two uses of textbook for teachers.
 - (4) State any two magazines related to O.C.M. subject.
 - (5) State the uses of journals for the student of O.C.M. subject.
 - (6) State advantages of magazine.

4. (A) Write answer in about 500 words for the following questions : 14
- (1) Give meaning of marketing process. Explain the functions of marketing process.
 - (2) Give meaning of wholesale trade, explain the various services of the wholesaler to the producer.

OR

- (1) Explain the Import procedure.
 - (2) Explain about the factors affecting capital structure.
- (B) Answer any three questions in brief : 3
- (1) Give full form of WHO.
 - (2) State the main types of retail trade.
 - (3) What is branding ?
 - (4) State the 4P's of marketing mix.
 - (5) What is net working capital ?
-